Департамент культури
Київської міської державної адміністрації
Музей книги і друкарства України

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Науково-дослідний інститут українознавства

ПРОГРАМА

XVI Міжнародної науково-практичної конференції

Lucem dabit atra fuligo / Чорна сажа дає світло

31 жовтня 2025 року

На відзначення Дня української писемності та мови

Київ, вул. Лаврська, 9, корпус 9

Організаційний комітет конференції:

Бочковська Валентина Григорівна, кандидатка історичних наук, директорка Музею книги і друкарства України.
Хауха Людмила Василівна, заступниця директора з наукової роботи Музею книги і друкарства України.
Палій Дмитро Олександрович, заступник директора з науково-методичної роботи Музею книги і друкарства України.
Кагамлик Світлана Романівна, докторка історичних наук, провідна наукова співробітниця Музею книги і друкарства України.
Карпінчук Галина Володимирівна, кандидатка філологічних наук, учений секретар Музею книги і друкарства України.

Ідентифікатор конференції:
Zoom Meeting
https://us04web.zoom.us/j/5326435678?pwd=Yi91MnFLNm9EelZZTUNKUVpJWUJ5Zz09
Meeting ID: 532 643 5678
Passcode: 5nUmLU

Регламент конференції:

10.30 – 11.00 – реєстрація учасників конференції
11.00 – 13.00 – пленарне засідання
13.00 – 13.30 – перерва на каву
13.30 – 14.00 – кураторська екскурсія директорки Музею книги і друкарства України Валентини Бочковської виставкою «Сто років мрії про музей»
14.00 – 16.30 – доповіді та повідомлення учасників конференції
16.30 – 17.00 – неформальне спілкування

Доповіді – до 15 хв.
Повідомлення – до 10 хв.

Пленарне засідання
Зала № 4 (11.00–13.00)
Модератор: Світлана Кагамлик

Валентина Бочковська, кандидатка історичних наук, директорка Музею книги і друкарства України
Вітальне слово

Роман Додонов, доктор філософських наук, професор, директор НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Вітальне слово

Олександр Кучерук, завідувач відділу Національного музею історії України
Презентація книги «Володимир Винниченко з бромом і без» (Київ: Віхола, 2025. 304 с.)

Леонід і Світлана Фросевичі, журналісти видання «Український репортер»
Презентація книги «27 днів між життям і смертю» (Київ, 2025)

Марина Колінько, докторка філософських наук, професорка кафедри філософії, соціології та політології Державного торговельно-економічного університету (м. Київ)
Презентація монографії «Міжкультурна комунікація: топологічний вимір»

Петро Воробей, письменник
Презентація роману «Останній бандерівець» (Чернівці: «Букрек», 2025. 320 с.)

Людмила Сорочук, кандидатка філологічних наук, старша наукова співробітниця відділу української філології та освітніх технологій НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Презентація колективної монографії «Україна: духовно-практичні виміри євроінтеграції». Автори: Крисаченко В.С., Богданович Г.О., Бузаров А.І., Додонов Р.О., Сорочук Л.В. (Київ, 2025. 216 с.).

Людмила Таран, письменниця, журналістка
Презентація книги "Осяяні"

Секція 1
Українська рукописна і друкована книга в історичному контексті
Зала № 4 (14.00 – 16.30)
Модератор Дмитро Палій

Арсен Зінченко, доктор історичних наук, професор, провідний науковий працівник Музею Вінниці (м. Вінниця)
Церковні книгозбірні в парафіях Смілянського протопресвітерства в середині XVIII ст.

Дмитро Палій, заступник директора Музею книги і друкарства України з науково-методичної роботи (м. Київ)
Загрози Музеєві книги і друкарства України на переламі XX-XXI століть

Віра Фрис, кандидатка історичних наук, зберігачка фондів відділу «Музей книги» Львівської національної галереї мистецтв ім. Б.Г. Возницького (м. Львів)
Варіантність видань Почаївського осередку (на прикладі Служебників 1765 року)

Соломія Вівчар, кандидатка філологічних наук, зберігачка фондів відділу «Музей книги» Львівської національна галерея мистецтв ім. Б. Г. Возницького (м. Львів)
Переклад українською мовою книги німецького філософа Христіана Баумейстера «Любомудріє нравоучітелноє», здійсненого Петром Лодієм у Львові 1790 року

Марія Гринько, завідувачка науково-експозиційного відділу Музею книги і друкарства України (м. Київ)
Українське акційне видавниче товариство «Чайка» (Київ – Відень – Львів, 1919 –1925)

Олександр Бабич, історик, член Національної спілки краєзнавців України (м. Київ)
Ілюстрації з видань друкарні Києво-Печерської лаври – джерела монастирської історії

Ольга Максимчук, кандидатка філологічних наук, старша наукова співробітниця відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (Київ, Україна)
Ілюстрації у панегірику «Багатий сад» (1705) Івана Орновського

Юлія Рудакова, кандидатка філологічних наук, старша наукова співробітниця відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (м. Київ)
«Багатий сад» (1705) Івана Орновського – перлина видавничої діяльності лаврських друкарів

Діна Зюзіна, бібліотекарка Музею книги і друкарства України (м. Київ)
Олександр Паліцин («Попівський пустинник») – автор першого в Україні віршованого переспіву «Слова о полку Ігоревім» (1807 р.)

Тетяна Шамсутдинова-Лебедюк, кандидатка філософських наук, доцентка, професорка кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету (м. Рівне)
Наукові журнали Рівненщини: ретроспектива та сучасність

Богдан Хаяцький, аспірант НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Внесок київських учених у видавничу діяльність медичної секції Українського наукового товариства

Секція 2
Музейні та бібліотечні зібрання і проблеми їх збереження в умовах сучасних викликів
Зала № 5 (14.00 – 16.30)
Модератор Людмила Хауха

Роман Додонов, доктор філософських наук, професор, директор НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
«Український збірник» в фонді Лідії та Теодосія Онуферко бібліотеки Науково-дослідного інституту українознавства

Надія Гаврилюк, докторка історичних наук, старша наукова співробітниця, заступниця директора з наукової роботи НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
До питання збереження музейних колекцій на деокупованих територіях (на прикладі Херсонського обласного краєзнавчого музею)

Наталія Крохмаль, кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, соціології та політології Державного торговельно-економічного університету (м. Київ)
Електронні архіви та бібліотеки як інститути збереження культурної спадщини та репрезентанти історичної пам'яті

Сергій Грабовський, кандидат філософських наук, старший науковий співробітник відділу філософських проблем етносу та нації Інституту філософії імені Г. Сковороди НАНУ (м. Київ)
Мілітарна література часів російсько-української війни

Галина Карпінчук, кандидатка філологічних наук, наукова співробітниця Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, учений секретар Музею книги і друкарства України (м. Київ)
Епістолярій друкарів Стефана і Василя Кульженків у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського

Ольга Шакурова, кандидатка історичних наук**,** старша наукова співробітниця відділу етнології та історії України Науково-дослідного інституту українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Українські музеї як засіб протидії викривленню та фальсифікації історії України з боку Російської Федерації в умовах російсько-української війни

Любов Отрошко, молодша наукова співробітниця відділу етнології та історії України НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Проблеми збереження і адвокації історико-культурної спадщини Українського Полісся в умовах сучасних загроз

Сергій Маяцький, аспірант НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Роль українських музеїв у формуванні національної ідентичності та єдності українства в умовах російсько-української війни

Максим Овчарук, аспірант відділу етнології та історії України НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Концепція україногенези Леоніда Залізняка як засіб інформаційної протидії російськими історичним міфам

Секція 3
Музейні практики і культурно-освітні технології в умовах сьогодення
Зала №1 (14.00 – 16.30)
Модератор Галина Карпінчук

Віра Додонова, докторка філософських наук, професорка, професорка кафедри філософії та міжнародної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ)
Інтертекстуальність як засіб відображення мультикультурного діалогу

Тетяна Опришко, кандидатка наук із соціальних комунікацій, директорка бібліотеки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м. Київ)
Галина Тимофєєва, молодша наукова співробітниця бібліотеки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м. Київ)
Кирило Дзігора, PhD, науковий співробітник бібліотеки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м. Київ)
Картографування знань: аналіз публікацій про академічні бібліотеки в open alex за допомогою vosviewer

Олена Газізова, кандидатка історичних наук, завідувачка відділу української філології та освітніх технологій НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Сучасний музейний простір як засіб формування патріотичної свідомості молодого покоління

Тетяна Талько, кандидатка філософських наук, доцентка Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара (м. Дніпро)
Робота із сучасною релігієзнавчою літературою у ході викладання спецкурсів у вишах України

Тамара Куцаєва, кандидатка історичних наук, учений секретар Національного історико-архітектурного музею «Київська фортеця» (м. Київ)
Думки, як краплини: кінцівки текстів у формі клепсидри – мистецьке новаторство оформлення Альдинів

Сергій Мирошниченко, старший викладач кафедри менеджменту та інноваційних технологій соціокультурної діяльності, економіки та маркетингу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Новітня навчальна література для підготовки менеджера соціокультурної діяльності

Алла Маяка, вчителька історії Спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №189 з поглибленим вивченням англійської та німецької мов Деснянського району міста Києва (м. Київ)
Використання сучасної мілітарної літератури в українській школі

Юліана Шинкарик, молодша наукова співробітниця відділу української філології та освітніх технологій НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Інтеграція теми російсько-української війни в освітній процес крізь призму сучасної літератури

Наталія Безсмертна, молодша наукова співробітниця відділу української філології та освітніх технологій НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Впровадження української мови у музейну справу України в умовах російсько-української війни

Юрій Котик, аспірант відділу етнології та історії України НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Проблеми вивчення сфрагістичних знаків влади та державності Руси-України в умовах російсько-української війни

Костянтин Єпішенков, аспірант відділу етнології та історії України НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Оцифрування наукової спадщини Володимира Барана: стан та перспективи.

Секція 4
Книжкові зібрання української діаспори та міжнародна діяльність українських музеїв
Зала №2 (14.00 – 16.30)
Модератор Світлана Кагамлик

Ігор Капріцин, доктор філософських наук, доцент, керівник філії НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка в Німеччині (м. Франкфурт-на-Одері, Німеччина)
Українські видання в бібліотеці Європейського Університету Віадріна

Світлана Кагамлик, докторка історичних наук, провідна наукова співробітниця Музею книги і друкарства України, провідна наукова

співробітниця НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Музейні зібрання української діаспори в Чехословаччині з погляду сьогодення (за фондами ЦДАВО України)

Наталія Солонська, кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця відділу зарубіжної україніки Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (м. Київ)
Галина Борисович, молодша наукова співробітниця відділу зарубіжної україніки Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (м. Київ)
Рідномовність як загальна проблема українства з погляду науковців діаспори

Ірина Грабовська, кандидатка філософських наук, провідна наукова співробітниця Музею книги і друкарства України, старша наукова співробітниця НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Діаспорні журнали у боротьбі за українську незалежність (на прикладі журналу «Сучасність»)

Олександр Машевський, аспірант відділу культурології та культурної спадщини НДІ українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Міжнародна діяльність українських музеїв як засіб розповсюдження достовірної інформації про штучний голод 1946-1947 років в Україні